

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

BÉKÉSCSABAI Elektromos kerékpár KISOKOS

MIÉRT VEGYÉL ELEKTROMOS KERÉKPÁRT?

1. Könnyebbé és élvezetesebbé teszi a kerékpározást, hiszen lendületesebben tudsz haladni, és nem jelent akadályt az emelkedő és a menetszél sem.
2. Az idősek nagyobb távokat is meg tudnak tenni, és gyakrabban, egyszerűbben ki tudnak mozdulni otthonról.
3. Azoknak sem kell lemondaniuk a kerékpározásról, akik egészségügyi problémájuk vagy műtét miatt nem használhatnak hagyományos biciklit.
4. A gyengébb kondícióban lévő vagy idősebb ember is együtt tekerhet az edzettebb és fiatalabb családtagjaival – gyerekeivel és unokáival – akár hosszabb túrákon is.
5. Városi forgalomban gyorsabb közlekedési eszköz, hiszen a forgalmi dugókban megelőzi az autókat.
6. Egy jó elektromos kerékpárral nemcsak hamarabb érhetsz célba, de megerőltetés és izzadás nélkül szállhatsz le a bringáról.
7. Könnyedén szállíthatsz nehezebb csomagokat, vagy vihetsz magaddal utasként gyereket, háziállatot.
8. Bár motor segít a tekerésben, nem szennyezed a levegőt a városban. Az akkumulátort akár napelemmel is töltheted, így egy igazi zöld közlekedési eszközöd lehet, ami ráadásul zajtalan.
9. A visszatöltő funkcióval olyan erőnléti edzéseket végezhetsz sík téren, mintha emelkedőn tekernél. Így még a távoli hegyekhez sem kell elmennie annak, aki az Alföldön lakik.
10. Nem kell lemondanod a kényelemről és a gyorsaságról, viszont jóval olcsóbb a fenntartása, mint egy autónak. És parkolóhelyet sem kell keresgélni a belvárosban.

TUJTAD?

Egy átlagos elektromos rendszer 6-8 kilogramm súlytöbbletet jelent a biciklin. Néhány kiló pluszért viszont egy profi bringás erejét kapod. A rendszer súlya – a meredek emelkedőket leszámítva – akkor sem jelent sok hátrányt, ha rásegítés nélkül tekersz.

AZ ELEKTROMOS KERÉKPÁROK TÍPUSAI

PEDELEC

Az elektromos rásegítés csak akkor működik, ha pedálozol. Ugyanúgy kell használni, mint egy hagyományos biciklit, nem kell semmit nyomogatni vagy tekerni, a rásegítés automatikus. Ha nem tekersz, a rásegítés azonnal megszűnik, és 25 kilométer/óra fölött sem segít már az elektromotor. Kerékpárnak számít, de a motor nem lehet erősebb 250 Wattnál.

E-BIKE

Olyan elektromos motorral ellátott kerékpár, mely pedálozás nélkül is mozgásba hozható. Elforgatható gázkarral vagy nyomógombbal lehet a motort működésbe hozni. A pedálozás – ha egyáltalán van rajta pedál – semmilyen hatással nincs az elektromos rásegítés működésére. Ha nem pedálozol rajta, segédmotoros kerékpárnak minősül.

S-PEDELEC

Az S betűcske a sebességet jelenti az elnevezésben, ezért hívják gyors pedelecnek is. Nem véletlenül, mert végsebességük eléri a 45 kilométer/órát, egyes modellekkel már a 100 kilométer/órás sebességet is meg lehet közelíteni. A rásegítést nemcsak a pedálozás, hanem egy markolat elfordítása vagy gomb megnyomása is beindíthatja. Segédmotoros kerékpárnak számít.

EZEKRE FIGYELJ A BRINGABOLTBAN

- Milyen célra szeretnéd használni a kerékpárt? Városi közlekedésre, kirándulásra vagy esetleg hegyi sportolásra?
- Milyen az akkumulátor kapacitása és minősége? Ez nagyban meghatározza majd, mennyire lesz kényelmes a rendszeres használat. A bicikli árát leginkább az akku típusa befolyásolja. Jelenleg négyféle akkumulátor van forgalomban, érdemes a lítium-ionosat választani.
- Hol helyezkedik el a motor? Elöl, középen vagy hátul? Ez fontos a súlyelosztás szempontjából.
- Hol található az akkumulátor? A vázon, a vázba szerelve vagy a csomagtartón?
- Milyen rásegítése és szabályozhatósága van a kiválasztott kerékpárnak? A pedelecnél a rásegítés automatikus, de néhány fokozatban állítható.
- Van-e visszatöltés és milyen? Bizonyos modellek arra is képesek, hogy visszatöltsenek az akkumulátorba, például egy lejtőn. Ez lassítja a biciklit, de energiát nyerünk vele.
- Mindenképpen ajánlott több kerékpárt is kipróbálni. Tegyük egy próbakört, és nézzük meg, mennyire kényelmes, milyennek találjuk az elektromos rásegítést, és persze mennyire érezzük biztonságosnak a biciklit.

MENNYIBE KERÜL EGY PEDELEC?

Egy elfogadható minőségű, lítium-ion akkumulátorral felszerelt pedelec kerékpár 200 ezer forintnál kezdődik. Ennyiért általában egy 24 Voltos, 192-240 wattóra kapacitású lítiumos akkuval felszerelt, 180-200 watt teljesítményű rendszert kaphatunk. Ez egy egyszerű, hétköznapi közlekedésre alkalmas kerékpárra van építve, és 30-40 kilométert lehet vele megtenni.

A költségek tetemes részét az akkumulátor teszi ki, ezért ennél olcsóbban csak gyenge minőségű akkumulátorral ellátott bringát kapunk. Legjellemzőbb problémájuk, hogy 6-8 hónap használat után már jelentősen csökken az akkuk kapacitása, és ezzel együtt a hatótávolság.

Több pénzért általában erősebb motort, magasabb kapacitású akkut és nagyobb hatótávolságot kapunk. A 300 ezer forinttól kezdődő pedelec kerékpárokkal már 60-80 kilométert is lehet menni elektromos rásegítés mellett. A magasabb ár nemcsak a drágább elektromos rendszert foglalja magában, hanem a jobb minőségű kerékpárt is.

Vannak olyan utólagosan felszerelhető kiegészítők, amelyekkel egy meglévő kerékpárból lehet pedelecet varázsolni. Így nem kell megválnunk szeretett bringánktól, és megspórolhatjuk a bicikli árát is.

MELYIKET VÁLASSZAM?

Az elektromos kerékpár kiválasztásánál a legfontosabb szempont, hogy melyik kategóriába tartozik a bicikli. Pedelec vagy e-bike? A hazai jogszabályok szerint bizonyos típusok segédmotoros kerékpárnak minősülnek, vagyis jogosítvány, bukósisak és kötelező felelősségbiztosítás kell a használatukhoz.

TUDDAD?

A pedelec használata városban belül jóval olcsóbb, mintha autózna vagy közösségi közlekedéssel utazna. Egy akkumulátorpakk feltöltése az otthoni elektromos hálózatról 20-40 forintba kerül.

MI SZÁMÍT ELEKTROMOS KERÉKPÁRNAK?

Első ránézésre sok kétkerekű járműről gondolhatjuk, hogy kerékpárnak, illetve elektromos kerékpárnak számítanak, de a jogszabályok ennél kicsit bonyolultabbak. Lehet, hogy neked is van a garázsodban olyan „biciklid”, ami bizonyos esetekben segédmotoros kerékpárnak minősül, csak nem tudtál róla.

A KRESZ így határozza meg a kerékpár fogalmát:

„Olyan, legalább kétkerekű jármű, amelyet emberi erő hajt, és ezt legfeljebb 300 Watt teljesítményű motor segíti.”

A hangsúly nemcsak a teljesítményen van, hanem hogy az elektromotor csupán *segíti* a hajtást. Ha a vezető a pedál tekerése nélkül, kizárólag a motor erejét használva halad a járművel, akkor a KRESZ szerint már nem kerékpárról van szó. Az a jármű segédmotoros kerékpárnak minősül, és jóval szigorúbb szabályok vonatkoznak rá:

- érvényes jogosítvány (egy B kategóriás is megfelelő) kell hozzá,
- motoros bukósisakban lehet vezetni,
- kötelező felelősségbiztosítást kell kötni,
- nem közlekedhet ott, ahol a kerékpárosok,
- zéró tolerancia érvényes rá, ittasan tilos vezetni.

Ezeket a kerékpárokat onnan ismerheted fel, hogy csak pihenteted a lábadat a pedálon, és egy gomb vagy gázkar segítségével lehet mozgásba hozni a járművet. Hiába van rajta pedál, a gyakorlatban legfeljebb az elindulásnál használják, menet közben senki sem pedálozik.

Békéscsabán és a környékén leginkább a hangtalanul suhanó Tornádó-típusok terjedtek el, ezeknek a kinézete emlékeztet a régi Babettákra. Akár 25-30 kilométer/órás sebességre is képesek. Főleg a régebbi, olcsó típusoknál probléma, hogy csak gyenge fékekkel szerelték fel őket, amelyek ilyen sebesség mellett nem elegendőek a biztonságos lassításhoz, illetve megálláshoz.

Vannak olyan e-bike-ok is, amelyeken pedál sincs, teljesen ugyanúgy néznek ki, mint egy benzines robogó. Ezek egyértelműen segédmotorok számítanak, hiszen pedál híján emberi erővel nem lehet őket hajtani.

Ha elektromos kerékpár vásárlásán töröd a fejed, de elkerülnéd a segédmotorral járó plusz kötelezettségeket, akkor mindenképpen kérdezz rá a boltban vagy nézz utána, hogy minek is számít a kiszemelt jármű. Sokszor az üzletek és a webáruházak is elektromos kerékpár néven árulnak olyasmit, ami valójában e-bike, azaz segédmotorok számít.

A pedelec elektromos kerékpárokra ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a hagyományos biciklikre. Ehhez csak az kell, hogy ne legyen 250 Wattnál több a motor teljesítménye, és csak rásegítsen a tekerésre. Mivel csak a pedelec nyújtja ugyanazt a szabadságot, mint egy bicikli, érdemes ilyen típust választani. Ezeket **legálisan** használhatod kerékpárként, a tekeréssel jól teszel az egészségednek, mégsem megerőltető a biciklizés.

ÓVATOSAN AZ UTAKON

Békés megyében egyre több az e-bike-kal okozott baleset: míg 2017-ben 10 balesetnek volt elektromos kerékpáros az okozója, 2018-ra 16 nőtt ez a szám. A balesetek csaknem felében, 7 esetben 65 év fölötti személy vezette a járművet.

HOGYAN KÖZLEKEDJEK TORNÁDÓVAL VAGY ELEKTROMOS ROBOGÓVAL?

Az is előfordulhat, hogy már használsz egy járművet, amelyről eddig azt hitted, az egy elektromos bicikli, holott – ha nem tekered rajta a pedált – nem más, mint egy segédmotoros kerékpár. Valószínűleg nincs rá biztosításod, nem bukósisakban vezeted, és az is lehet, hogy jogosítványod sincs. Arról nem is beszélve, hogy többnyire a bicikliúton mész vele.

A jelenlegi előírások szerint ez szabálytalan, de a tapasztalat azt mutatja, hogy a rendőrök a legtöbb esetben elnézőek, hiszen gyakran idősek használják ezeket a járműveket. Nekik nagy segítséget jelent a hétköznapi életben, hogy könnyedén el tudják intézni a dolgaikat a városban.

Ez persze nem a rendőrség hivatalos álláspontja, és magyarázatnak is gyenge, ha megállít a rendőr. Főleg akkor, ha valaki azután ül fel a segédmotoros kerékpárjára, hogy alkoholt fogyasztott. Ez már csekély mennyiség esetén is ittas vezetésnek számít – nem úgy, mint a biciklizésnél – és már több sofőr ellen indult emiatt büntetőeljárás az országban.

Annak is komoly következménye lehet, ha valaki egy baleset részesévé válik, és kiderül, hogy kerékpárként használta az elektromos segédmotorját. Ilyenkor az sem mentesíti a felelősség alól, hogy nem tudta, pontosan milyen járművel közlekedik.

KRESZ-SZABÁLYOK ELEKTROMOS KERÉKPÁROSOKNAK

PEDELEC

Ugyanazok a KRESZ-szabályok vonatkoznak rá, mint a hagyományos biciklikre.

Biciklivel a kerékpárúton, a kerékpársávon, vagy a kerékpározásra alkalmas útpadkán, ezek hiányában szorosan az úttest jobb szélén kell közlekedni.

A járdán csak akkor szabad biciklivel közlekedni, ha az úttest lakott területen belül kerékpáros közlekedésére alkalmatlan. Ilyenkor is csak a gyalogforgalom zavarása nélkül, legfeljebb óránkénti 10 kilométeres sebességgel haladhatunk a járdán. Ez azt jelenti, hogy a bringás nem választhat, hol teker: ha van bicikliút, kötelező ott mennie.

Ha az autók forgalmi okok miatt megállnak, például piros lámpánál, a kerékpárosok – és a segédmotorosok is – az autók mellett előre mehetnek. Ezt csak az út szélén, jobbról lehet megtenni, ha van elég hely, és a kocsik állnak.

A kerékpár és az elektromos kerékpár pótülésén a 18. életévet betöltött vezető egy 10 éven aluli gyermeket szállíthat.

Lakott területen kívül – akár a közúton, akár kerékpárúton közlekednek – fényvisszaverő mellényt kell viselni éjszaka és korlátozott láthatósági körülmények esetén is.

Sebességhatárok

- Kerékpárúton: **30** kilométer/óra
- Lakott területen belül: **40** kilométer/óra
- Gyalog- és kerékpárúton: **20** kilométer/óra
- Lakó-pihenő övezetben: **20** kilométer/óra
- Lakott területen kívül, ha kerékpáros fejkendő sisakot visel a bringás, és utast nem szállít: **50** kilométer/óra
- Lakott területen kívül egyéb esetben: **40** kilométer/óra

E-BIKE

- Ha pedálozás nélkül használod, segédmotoros kerékpárnak minősül, ezért jogosítvány, bukósisak és kötelező felelősségbiztosítás kell hozzá.
- Csak ott mehetsz vele, ahol a segédmotoros kerékpárral is.
- Kerékpárúton, illetve gyalog- és kerékpárúton tilos e-bike-kal közlekedni. Erre csak lakott területen kívül van lehetőség, ha tábla nem tiltja.

Sebességhatárok

Lakott területen belül és kívül: **40** kilométer/óra

is,

GYAKORLATI TANÁCSOK ELEKTROMOS BRINGÁHOZ

Bár a rásegítéssel működő pedelec használata nem sokban tér el a hagyományos biciklivel való közlekedéstől, az elektromotor miatt van néhány dolog, amelyre érdemes odafigyelni.

- Mielőtt a forgalomban használnád az elektromos kerékpárod, egy kis forgalmú utcában ismerd meg, hogyan viselkedik a bringa, miként reagál bizonyos helyzetekben. Az elektromotor rásegítése miatt meg kell szokni a pedelecet, hogy biztonságos legyen a közlekedés.
- Készülj fel arra, hogy az autósok és a gyalogosok nem számítanak arra, hogy a pedeleckel vagy az e-bike-kal sokkal gyorsabban haladsz, mint egy kerékpáros.
- A gyors elindulás meglepetést okozhat a többi közlekedőnek. A zöldre váltó lámpánál például egy autós azt hiheti, hogy még simán be tud előtted kanyarodni jobbra – miközben te egyenesen mész tovább –, de nem számol az elektromos kerékpár fürgeségével. Az úgynevezett „jobb horog” a kerékpárosoknál is tipikus balesetveszélyes helyzet, de elektromos bringával még nagyobb a kockázat a gyorsabb tempó miatt.

- A hagyományos kerékpározáshoz képest felgyorsulnak az események, ezért neked is gyorsabban kell reagálnod. Készülj föl, hogy a nagyobb sebesség (15-25 kilométer/óra) miatt kevesebb idő lesz reagálni kereszteződéseknél, kihajtóknál és kivédeni a balesetveszélyes helyzeteket. Haladás közben tekints jóval előrébb, mérd fel a lehetséges veszélyeket.
- Bizonyos esetekben előfordulhat, hogy az elektromos rásegítés miatt a kerékpár megugrik. Például amikor egy kereszteződéshez közeledve lassítasz, de közben még kicsit tekersz a pedálon. Ilyenkor ahelyett, hogy a bicikli megállna, beindul és kiugrik a kereszteződésbe. Nyomásérzékelős rendszernél álló helyzetben is megugorhat a bicikli, ha ráteszed a lábadat a pedálra.
- A pedelecnél a motor rásegítése legalább kettő, de akár 5-6 fokozatban is állítható attól függően, mennyire szeretnéd megkönnyíteni a tekerést, illetve teljesen ki lehet kapcsolni. A nagyobb rásegítés természetesen jobban meríti az akkumulátort.
- Ha spórolni szeretnél az akku energiájával, menet közben gyengébb rásegítésre válthatsz, ha pedig jön a jaminai híd, vagy zöldet kaptál, és indulsz, magasabb fokozatba kapcsolhatod a motort. A legtöbb energia az elinduláshoz szükséges, ha már lendületben van a kerékpár, nem olyan nehéz tekerni.

- A rásegítés miatt könnyebben kifarolhat a kerékpár. Ha murvás, laza szerkezetű vagy csúszós úton tekersz, nem szabad figyelmen kívül hagyni a bringa fűrge-ségét, mert a kerék könnyedén kipöröghet.
- A pedelec kerékpárokhoz olyan külső és belső gumibroncsokat fejlesztettek ki, amelyek ellenállnak a különleges igénybevételnek, és többnyire defektvédelemmel vannak ellátva. Ennek ellenére néha előfordulhat defekt, ami nagyon kellemetlen tud lenni. Az első vagy hátsó kerékbe szerelt agymotor esetében nehezebb a kerék kivétele, mert ezt csak megfelelő kulccsal lehet elvégezni. Szerencsére létezik egy speciális kerékpárbelső, mely nem végtelenített, így csere vagy foltozás céljából a kerék levétele nélkül is kivehető a belső. Jól jöhet még a defektvédő folyadék is.
- A karbantartás nagyrészt olyan, mint minden más kerékpáré, hiszen ennél is oda kell figyelni a fékekre, váltókra, agyakra. Legalább évente egyszer vidd el szervizbe a bringádat, hogy átnézzék, és elvégezzék a szükséges teendőket.
- Plusz törődést igényelnek az elektromos rendszer részei. Főleg az akkura kell odafigyelni, mert az a legkényesebb rész.
- Ha télen eltesszük az elektromos kerékpárt, az akkumulátort érdemes bevinni a lakásba, és szobahőmérsékleten, alacsony páratartalom mellett tárolni. Ha hidegben tartjuk az akkut, hamarabb lemerül. A téli pihenő idejére célszerű 30-60 százalékra feltölteni az akkumulátort, így a hónapokig tartó állásban sem csökken a töltöttség a kritikus szint alá.

TUDDAD?

Egy átlagos pedelec akkumulátorát általában 3-4 óra alatt teljesen fel lehet tölteni, de a töltési idő soha nem több 5-5,5 óránál. És ehhez elég a normál otthoni hálózat.

HOGYAN KÖZLEKEDJ BIZTONSÁGOSAN?

- Irányváltóztatási szándékodat minden esetben határozott karjelzéssel jelezd.
- Foglald el a megfelelő pozíciót az úton! Amennyiben a forgalmi sáv keskeny, ajánlatosabb a sáv közepe felé húzódní, különösen kereszteződések előtt. Ez kevésbé ösztönzi az autóvezetőket arra, hogy veszélyesen előzzenek, kicentizzenek vagy leszorítsanak. De a szemből vagy oldalról érkező jármű vezetője is jobban érzékeli így a közeledésünket.

- Ne húzódj le jobbra egy megnyíló szabad területre, mert néhány méter után vissza kell térned az eredeti útvonaladra. Ha például egy parkoló-sávban van néhány üres hely, ne menj le jobbra, mert vissza kell majd sorolnod, közben pedig hátulról jönnek az autók. Ez balesetveszélyes, inkább haladj egyenesen.
- A parkoló autók mellett mindig tarts legalább ajtónyitási oldaltávolságot.
- Soha ne veszélyeztesd a lassabban haladó kerékpárosokat, gyalogosokat, gyerekeket.
- Ne csengess a gyalogosra, csak szükség esetén adj hangjelzést.
- Keresd a szemkontaktust a többi közlekedővel. Ha úgy érzed, nem vett észre, inkább engedd el, még ha neked is van elsőbbséged.

- Ha zebrán mész át, az a legbiztonságosabb, ha leszállsz a bringáról, és áttolod. Ilyenkor gyalogosnak számítasz, és elsőbbséged van a többi járművel szemben (kerékpáron ülve nincs elsőbbséged). Az autósok arra vannak felkészülve, hogy a gyalogátkelőhelyet (4-5 kilométeres sebességgel) közlekedő gyalogosok közelítik meg. A kerékpáros azonban négyszer ilyen gyorsan érhet a zebrához, sokszor emiatt történnek balesetek.
- Egyirányú utcába csak akkor hajthatsz be az ellenkező irányból, ha ezt külön tábla jelzi.
- Elektromos kerékpárral közlekedve se használj mobiltelefont.
- Elindulás előtt ellenőrizd a fékeket és a világítást. A lámpát lehetőleg nappali fényviszonyok között is használd.
- Használj kerékpáros fejjvédőt, ami elektromos bringán a nagyobb sebesség miatt még indokoltabb. A sisak ne lötyögjön a fejedre. Ha lakott területen kívül 40 kilométer/óránál gyorsabban tekersz, kötelező a fejjvédő.
- Ne menj át a pirosra.
- Lámpás kereszteződésben várakozz jól látható helyen, az autók előtt.

TUDOD, MI AZ A HOLTTER?

Ez egy olyan terület a jármű körül, amit a járművezető önhibáján kívül nem lát. Főleg akkor kerülhetsz bele a holtterbe, amikor az autó mellett tekersz. Ha a sofőr nem elég körültekintő – például sávváltáskor vagy kanyarodáskor – könnyen elgázolhatja vagy elsodorhatja a kerékpárost.

A holtter még nagyobb veszélyforrást jelent az elektromos kerékpárral közlekedőknek, hiszen dinamikusabban haladnak, ezért a holtterbe is gyorsabban belekerülhetnek. A legjobb megoldás, ha igyekszünk a lehető legrövidebb időt tölteni az autók holtterében.

Ha hozzánk hasonló sebességgel araszol a kocsisor, keressünk olyan helyet, ahol nem az autó mellett haladunk folyamatosan. Például tartsunk olyan sebességet, hogy az egymás után haladó kocsik közötti „rés” legyen mellettünk. Így a mögöttünk és az előttünk haladó autó vezetője is jól láthat minket. Ha szükséges, inkább lassítsunk.

A nagyobb járműveknél, például a teherautóknál és buszoknál sokkal nagyobb a holttér, mint a személyautóknál, ezért még körültekintőbben kell a közelükben tekerni. Jegyezd meg! Ha a kerékpáros nem látja a vezetőt, akkor ő sem látja a kerékpárost!

A BALRA KANYARODÁS SORRENDJE

1. Pillants hátra, hogy jön-e mögöttes gyorsabb jármű.
2. Ha nem jön semmi, akkor jól látható jelezz a karoddal balra.
3. Sorolj be az úttest közepére, de ne felejts el még egy biztonsági pillantást vetni hátra.
4. A kanyarodás előtt add meg az elsőbbséget a többi járműnek a szabályoknak megfelelően.
5. A szembejövő forgalmat mindig enged el. Lehetőség szerint a bal karoddal továbbra is jelezz a kanyarodási szándékot.
6. Kanyarodás előtt még egyszer nézz hátra, nem akarnak-e előzni.
7. Kanyarodj be nagy ívben balra.

Besorolva csak kis forgalmú úton tanácsos balra kanyarodni. Ha sok az autó, biztonságosabb a közvetett balra kanyarodás. Ilyenkor áttekersz a kereszteződésen, majd beállsz a jobb oldali keresztező útra. Innen már csak egyenesen kell áthaladnod.

TUJTAD?

Ha bekanyarodsz egy utcába, ott a gyalogosnak akkor is elsőbbsége van, ha nincs felfestve zebra.

HOL KÖZLEKEDHETSZ ELEKTROMOS KERÉKPÁRRAL?

KERÉKPÁRÚT

Ha az úttest mellett van kerékpárút, akkor csak ott szabad biciklizni. Egyetlen kivétel, ha az úttestre kerékpáros nyom (sárga bicikli két nyíllal) van felfestve. Ilyenkor az úttesten is lehet kerékpározni. Bicikliúton legfeljebb 30 kilométer/órával tekerhetsz.

GYALOG- ÉS KERÉKPÁRÚT

Előfordul, hogy nem fért volna el egymás mellett egy járda és egy bicikliút, ezért gyalog- és kerékpárutat alakítottak ki. Ha ilyennel találkozol, akár csak a bicikliút esetében, kerékpárral itt kell haladnod. Nagyon vigyázz, mert a figyelmetlen gyalogosok – gyakran gyerekek – bármikor a kerékpárosok elé kerülhetnek. De a gyalogosoknak is ügyelniük kell arra, hogy a bringásokkal közös felületen sétálnak, és igyekezzenek helyet hagyni a bicikliseknek.

A gyalog- és kerékpárútnak két fajtája van: az egyiknél a gyalogosok és a kerékpárosok ugyanazon a burkolaton közlekednek, nincs meghatározva, hogy kinek hol kell haladnia. Ilyen közös gyalog- és kerékpárúttal találkozhatunk például az Árpád soron, a Gyulai út egy szakaszán, és a Bajza utcán is.

A másik kialakításnál egy aszfalra festett sárga csík választja el a gyalogosok és a kerékpáros területén. Ez segít abban, hogy mindenki tudja, hol közlekedhet biztonságosan. Ilyen kialakítású osztott gyalog- és kerékpárúttal a Lencsési úton, az átépített Csaba utcán, illetve a Jókai utcán találkozhatunk.

A gyalog- és kerékpárutakat közlekedési tábla és felfestés is jelöli. Mindkét irányban szabad rajta tekerni és gyalogolni. Ne feledd, hogy gyalog- és kerékpárúton legfeljebb 20 kilométer/órás sebességgel tekerhetsz. Elektromos kerékpárral nehezebb manőverezni, hiszen gyorsabb, mint a hagyományos kerékpár, ezért legyél még figyelmesebb, ha gyalog- és kerékpárúton közlekedsz.

GYALOGOS ÉS KERÉKPÁROS ÖVEZET (ZÓNA)

Az Andrássy út Munkácsy utca és Mednyánszky utca közötti szakaszán találkozhatunk ilyen jelzőtáblával, amely a gyalogosok és kerékpárosok számára elkülönített felületet jelöli. Ezekben a zónákban egyéb járművek nem közlekedhetnek. A kerékpárosok az a sárga csíkokkal elválasztott részén legfeljebb 20 kilométer/óra sebességgel haladhatnak. A burkolat egyéb részein – a gyalogosok veszélyeztetése nélkül – legfeljebb 10 kilométer/óra sebességgel közlekedhetnek.

Gyalogusként legyünk különösen figyelmesek, ha keresztezzük az Andrássy útra felfestett „kerékpárutat”, mert a szabály szerint a biciklisek számára kijelölt útfelületen a gyalogosok nem is közlekedhetnek. Bringával pedig figyeljünk a kerékpárosoknak kijelölt részen átkelő gyalogosokra, mert néhány pillanat múlva, ha letesszük a biciklit, mi leszünk a gyalogosok egy hasonló szituációban.

KERÉKPÁRSÁV

A kerékpársáv az úttest része, és általában a jobb szélső sáv jobb oldalán található (de lehet beljebb is, például buszsáv esetén). Táblával, kerékpárt ábrázoló burkolati jellel és folytonos sárga vonal felfestésével jelölik ki. A vonalon sem autóval, sem a biciklivel nem lehet átmenni, kivéve, ha szaggatottá válik, például parkolóknál, útkereszteződéseknél, buszmegállók-nál. Ha parkolóhelyek vannak a kerékpársáv mellett, nagyon figyelj, és tarts eleget az oldaltávolságot, mert bármikor kinyílnak előtted egy kocsi ajtaja.

NYITOTT KERÉKPÁRSÁV

Tábla, kerékpárt ábrázoló burkolati jel, valamint az úttest jobb szélén felfestett szaggatott fehér vonal jelöli. Mivel nyitott, a kerékpárosokon kívül más járművek is használhatják, ha szükséges. Általában olyan helyen alakítják ki, ahol nem elég széles az út két autós forgalmi sávnak plusz két normál kerékpársávnak. Egy tipikus példa: autósok két irányban, de egy sávban közlekednek, és amikor szemből jön egy másik kocsi – vagy kikerülnek egy balra kanyarodót –, bemehetnek a nyitott kerékpársávba.

KERÉKPÁROS NYOM

A kerékpárosoknak ajánlott haladási útfelületet jelöli az úttesten. Csak útburkolati jel mutatja, ami egy kerékpárt és két nyilat ábrázol. A kerékpáros nyom csak ajánlás, nem kötelez semmire, de mutatja a bringásoknak a biztonságos útvonalat, és felhívja az autósok figyelmét a biciklisekre.

ÚTTEST

Ha nem látsz sem kerékpárutat, sem kerékpársávot, akkor az úttest jobb oldalán kell közlekedni kerékpárral. Az úttesten csak egymás mögött, megfelelő féktávolságot tartva szabad biciklizni.

JÁRDA

Járdán csak akkor szabad biciklivel közlekedni, ha nincs kerékpárút, gyalog- és kerékpárút vagy kerékpársáv, az úttest pedig biciklizésre alkalmatlan. A járda azonban a gyalogosoké, így ott csak nagyon lassan, maximum 10 kilométer/órával és óvatosan szabad tekerni.

FORGALOMMAL SZEMBEN?

Sok biciklis azt hiszi, hogy kerékpárral bármelyik egyirányú utcába behajthat menetiránnyal szemben. Ám ez nem igaz. Csak akkor tekerhetsz szemben a forgalommal egyirányú utcában, ha a behajtani tilos tábla alatt egy kiegészítő felirat áll: kivéve kerékpárral.

Ilyenkor legyünk nagyon óvatosak a szemből érkező autók miatt. Bár az autósoknak az utca másik oldalán is jelzi egy kiegészítő tábla, hogy kerékpárosok jöhetnek szembe, de egy forgalmi szituáció – például parkolóhely keresése – könnyen elterelheti a figyelmüket a jelzésről, így meglepetésként érheti őket egy szemből érkező biciklis.

A parkolóhelyről kiálló autókkal is legyünk nagyon elővigyázatosak, mert nem biztos, hogy a jármű vezetője számít egy felbukkanó kerékpárosra. Ilyen esetek miatt is fontos, hogy éjszaka mindig ki legyen világítva kerékpárunk, és könnyebben észrevegyenek minket.

HOL NEM SZABAD KÖZLEKEDNI ELEKTROMOS KERÉKPÁRRAL?

KERÉKPÁRRAL BEHAJTANI TILOS

Ha ilyen táblát látsz, biciklivel nem hajthatsz be arra az útszakaszra. Másik utat kell keresned, vagy tolnod kell a kerékpárt, mivel így már gyalogosnak számítasz.

BEHAJTANI TILOS

Az ilyen táblával jelzett utcába kerékpárral sem szabad behajtani. Akkor viszont igen, ha ezt a kiegészítő tábla megengedi. Általában az egyirányú utcák forgalommal szemben lévő végén találkozhatasz behajtani tilos táblával, néhány utcánál pedig a kiegészítő tábla engedélyezi kerékpárral való behajtást.

MINDKÉT IRÁNYBÓL BEHAJTANI TILOS

Hasonló, mint a behajtani tilos tábla, bringával ide csak akkor mehetsz be, ha kiegészítő tábla engedélyezi. Ha buszoknak és taxiknak engedélyezett a behajtás – kiegészítő tábla jelzi ezt is –, oda biciklivel is bemehetsz.

GYALOGOS ZÓNA

Ha más tábla nem engedélyezi, akkor itt tilos biciklizni. Ha egy kiegészítő tábla bizonyos időszakban megengedi, hogy kerékpárral behajts, akkor is maximum 10 kilométer/órával tekerhetsz. Persze a gyalogos zónára is érvényes, hogy ha leszállsz a bicikliről, gyalogosnak számítasz, és már nem vonatkozik rád a tilalom.

FŐÚTVONAL

12 éves kor alatt tilos főútvonalon biciklizni, ők ilyenkor, de csakis ilyenkor biciklizhetnek a járdán. A járda viszont a gyalogosoké, így ott csak nagyon lassan, legfeljebb 10 kilométer/órás sebességgel szabad tekerni.

A főútvonal végét külön tábla jelzi. ekkor már letekerhet az út szélére, és ott mehet tovább.

AUTÓPÁLYA, AUTÓÚT

[tábla grafika] Autópályán vagy autóúton minden körülmények között tilos kerékpárral közlekedni, és ez vonatkozik az elektromos kerékpárra is.

KERESZTEZŐDÉSEK ÉS GYALOGÁTKELŐHELYEK

A forgalomban akkor vagyunk a legnagyobb veszélynek kitéve, amikor más közlekedők útját keresztezzük, ilyenkor a legnagyobb az összeütközés kockázata. Különösen balesetveszélyesek azok a helyzetek, amikor két eltérő sebességű közlekedő találkozik, például amikor az autók útvonalát kerékpárosok és gyalogosok is keresztezik.

JELZŐLÁMPÁS KERESZTEZŐDÉS

A lámpás csomópontokban a legegyszerűbb a dolgunk. Ha a kerékpárút áthalad a kereszteződésen, akkor nem kell leszállnunk a bicikliről, és elsőbbségünk van az autókkal szemben. Békéscsabán több kereszteződésben „Kerékpárút vége” tábla található az úttest előtt, majd az út túloldalán folytatódik a bicikliút. Ezekben a helyeken inkább szálljunk le a kerékpárról, mert így gyalogosként elsőbbségünk lesz. Másrészt sokkal biztonságosabb az átkelés, ugyanis az autósok nem számítanak a gyorsan haladó bringásokra.

KANYARODÓ FORGALOM

Legyünk különösen figyelmesek, ha kanyarodó járműforgalmat keresztezünk gyalogosként vagy kerékpárosként, mert az autósok nehezebben észlelhetik mozgásunkat a takarások (holtterek) és az esetleges fák, bokrok, egyéb tereptárgyak miatt.

Ha bicikliúton tekerünk, nem mindig van elsőbbségünk, de ha miénk is az elsőbbség, legyünk nagyon óvatosak. Egy jobbra kanyarodó autó ese-

tében a kocsik mögül érkeznek a kerékpáros, és ha nem elég körültekintő a sofőr, nem biztos, hogy észreveszi a tempósabban haladó bringást.

Szintén veszélyes helyzet alakulhat ki, ha az autós nagy ívben, balra kanyarodva keresztezi a bicikliutat. Főleg akkor, ha az autós sűrű forgalomban a szemből érkező kocsikat figyel, várja a lehetőséget, majd egy adódó „részt” kihasználva lendületesen bekanyarodik.

Ezekben a helyzetekben különösen fontos a láthatóság. Ha kivilágított kerékpárral közeledünk esti sötétségben egy útkereszteződéshez, könnyebben vesznek észre minket az autósok, és nagyobb biztonsággal tudunk áthaladni.

LÁTNI ÉS LÁTSZANI!

VILÁGÍTÁS

A kerékpárra kötelező egy első lámpa, amely fehér vagy sárga fényt adhat, hátra pedig egy piros fényt adó lámpa. Ma már nem előírás a folyamatos fény, a lámpák villoghatnak is, és a világítást akár a kerékpáros testén, táskáján is el lehet helyezni. *(A bicikli összes kötelező felszerelését megtalálod a 23. oldalon.)*

A világításra nem csak azért van szükség, hogy lássunk a sötétben, városban például bringalámpa nélkül is lehetne közlekedni. Legalább ilyen fontos, hogy minket is észrevegyenek éjszaka az autósok.

Ha elemes lámpát használsz, ne hagyd túlságosan lemerülni, mindig legyen elegendő fényereje, máskülönben szinte semmit sem ér. Sok biciklis abban a hitben szereli fel sötétben a lámpáját, hogy jól világít, hiszen a kezében látja a fényét. De ha már lemerülőben az elem, a lámpa nagyon gyenge fényt ad, ami főleg az apró, gombelemekkel működő típusokra igaz.

Előfordulhat, hogy a fényt csak néhány tíz méterről lehet észrevenni, ami lehet, hogy túl késő. Egy 50 kilométer/órával haladó autó csaknem 14 méter tesz meg egyetlen másodperc alatt. A KRESZ egyébként azt írja elő, hogy sötétben, tiszta időben legalább 150 méterről látható legyen a lámpák se-

gítségével a kerékpáros. Érdemes olyan tölthető lámpát beszerezni, amely figyelmeztet, ha lemerülőben az akku, így mindig kapunk visszajelzést.

FÉNYVISSZAVERŐ MELLÉNY

Lakott területen kívül, éjszaka és rossz látási viszonyok között kötelező a fényvisszaverő ruházat viselése. Szerencsére egyre többen be is tartják a szabályt, és ma már olcsón meg is lehet kapni egy zöld vagy narancssárga láthatósági mellényt.

A feltűnő színű ruházat lakott területen belül is sokat javít a kerékpárosok láthatóságán, még ha nem is kötelező. Ha gyakran tekersz sűrű autóforgalomban vagy veszélyes helyen, esetleg hosszabb túrára indulsz, tanácsos láthatósági mellényt vagy valamilyen rikító színű ruhadarabot felvenni, hogy könnyebben észrevegyen a többi közlekedő.

Ez a tájékoztató füzet azért készült, mert a hagyományos kerékpárok mellett egyre többen használnak elektromos meghajtású bringákat.

Célunk volt, hogy segítséget nyújtsunk azoknak, akik már rendelkeznek elektromos kerékpárral, de nincsenek tisztában ezekre a járművekre vonatkozó speciális szabályokkal, illetve a használat veszélyeivel és sajátosságaival. Továbbá azoknak is igyekszünk útmutatót adni, akik még villanybringa vásárlása előtt állnak, és nincsenek tisztában a pedelec és az e-bike közötti különbséggel, vagy nem tudják, hogy mire fontos figyelni már a vásárlás során.

Mivel Békéscsabán országos viszonylatban is kiemelkedő a kerékpárosok száma, így a biciklisekre vonatkozó közlekedési szabályokat is összegyűjtöttük kiadványunkban.

SZÉCHENYI 2020

A kiadvány a Helyi szintű komplex programok Békéscsaba területén című, TOP-6.9.1-16-BC1-2017-00001 azonosítószámú projekt keretén belül készült el.

Kiadta a Körösök Völgye Natúrparc Egyesület 2018-ban.

Szerkesztette: Kolorprint Kft.

Nyomda: Kolorprint Kft.

A szakmai tartalom: Tudatos Közlekedők Egyesülete

Készült 8500 példányban.

